

RABIES 2000

Uge 40, 2001

Profylakse efter eksposition

I 2000 blev i alt 73 personer sat i profylaktisk behandling mod rabies efter bid af dyr, hvoraf 48 personer blev behandlet med human rabies immunoglobulin ud over vaccination. I alt 57 personer blev sat i behandling efter eksposition i udlandet, heraf havde 23 været i Thailand, hvor 12 var bidt af hund, ni af abe, én af kat og én af hare. Thailand var det land, hvor flest danskere var blevet eksponeret, efterfulgt af Tyrkiet, hvor fire personer var blevet bidt af hund, fire af kat og én af hest, [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal personer sat i profylaktisk behandling efter eksposition, fordelt efter geografisk område, 2000

Område	Antal
Danmark	16
Øvrige Europa	17
Asien	31
Sydamerika	8
Afrika	1
I alt	73

Hundebid var forsat den hyppigste eksposition i udlandet. Bid af flagermus var den hyppigste eksposition i Danmark og medførte, at i alt 11 personer blev sat i behandling.

Tabel 2. Antal personer sat i profylaktisk behandling, fordelt på eksposition, 2000

Dyreart	Danmark	Udlandet
Hund	1	34
Flagermus	11	-
Abe	-	13
Kat	3	6
Andre	1	4
I alt	16	57

For personer eksponeret for andre dyrebid i Danmark blev behandlingen efterfølgende seponeret, [tabel 2](#). En flagermus blev testet negativ ved undersøgelse for rabiesvirus, hvorefter behandlingen blev seponeret. En flagermus, som havde bidt tre personer, blev fundet suspekt positiv ved undersøgelse for rabiesvirus. De resterende syv flagermus blev ikke indfanget.

Dyr, der mistænkes for rabies, skal undersøges af en dyrlæge og evt. sendes til undersøgelse på Statens Veterinære Institut for Virusforskning på Lindholm. Normalt vil flagermusbid være den eneste eksposition i Danmark, der giver anledning til profylaktisk behandling, EPI-NYT 35/99.

(A. H. Christiansen, Epid. afd.)

Undersøgelse af dyr

Klassisk sylvatisk rabiesvirus (lyssavirus genotype 1) fører til fatal infektion hos mennesket, men er ikke diagnosticeret hos pattedyr herhjemme siden 1982. Ræven er det mest almindelige værtsdyr i Vesteuropa, hvor det nærmeste infektionsfokus befinder sig i rævepopulationen mere end 400 km syd for den danske grænse.

I Grønland er rabies derimod endemisk med forekomst i polarræve og sporadisk spredning til slædehundebestanden og andre pattedyr, fx får og rener, [tabel 3](#).

Tabel 3. Rabiesundersøgelser af dyr, foretaget i Danmark, 2000

Dyreart	Danmark	Grønland
	Antal/pos.	Antal/pos.
Ræv	7/0	24/14
Hund	3/0	19/0
Kat	6/0	1/0
Kvæg	1/0	-
Får	3/0	-
Hest	1/0	-
Rensdyr	-	1/0
Rotte	2/0	-
Flagermus	38/2 *	0/0
Zoo-flagermus	3/0	0/0
I alt	64/2 *	45/14

* European Bat Lyssavirus (EBL)

Skandinavien er fri for sylvatisk rabies, og ifølge WHO forekommer infektion kun sporadisk i de fleste vesteuropæiske lande, fx i enkelte sydtyske bjerggrige skovområder, [tabel 4](#).

Tabel 4. Antal rabiestilfælde blandt pattedyr i udvalgte europæiske områder, oktober-december 2000

Område	Total	Fordeling i %			
		a*	b*	c*	d*
Tyskland	49	73	11	2	14
Baltikum	414	32	31	14	23
Polen	910	72	10	8	10
Tjekkiet	66	83	5	6	6
Slovakiet	80	70	1	24	5
Ungarn	133	76	0	17	7
Balkan	708	84	3	11	2
Tyrkiet	43	7	0	79	14

*a: ræv/grævling/mår/mårhund

b: andet vildt

c: hund/kat

d: landbrugsdyr

I flere østeuropæiske lande og Mellemøsten registreres derimod talrige udbrud, hvor omstrejfende hunde og mårhunde spiller en rolle som potentielle smittebærere, udover ræve.

To undertyper af rabiesvirus (lyssavirus genotype 5 og 6), også kaldet European Bat Lyssavirus (EBL), konstateres i flagermus. EBL overføres i sjældne tilfælde til pattedyr, herunder mennesket, hvor det undertiden kan give anledning til fatal infektion. Eksperimentelle podninger efter positive fund af virus i får tyder imidlertid på, at virus ikke er særlig patogen over for denne dyreart i Danmark, EPI-NYT 13/00. Modsat klassisk rabies synes antallet af EBL-inficerede flagermus at være størst i Nordvesteuropa, herunder Danmark, Tyskland og Holland. Infektionerne forekommer derimod sjældnere i de øvrige europæiske

Tabel 5. Antal diagnosticerede EBL-infektioner* i flagermus i Europa, 1977-2000

Område	Antal
Norge/Sverige	0
England	1
Danmark	207
Tyskland	122
Holland	242
Frankrig	11
Schweitz	3
Spanien	17
Polen	18

* European Bat Lyssavirus (EBL)

lande, [tabel 5](#).

Antallet af positive laboratoriefund i flagermus herhjemme varierer over tid som udtryk for infektionens periodevise opblomstring inden for en

Tabel 6. Antal undersøgte flagermus i Danmark og positive fund af EBL* i procent, 1985-2000

År	Antal	Positive fund
	undersøgte	af EBL* i %
1985-86	1057	19
1987-96	93	5
1997	31	35
1998	45	22
1999	88	10
2000	38	5

* European Bat Lyssavirus (EBL)

cyklus på ca.10 år, [tabel 6](#).

Antal flagermus diagnosticeret positive for rabiesvirus er for nuværende i aftagende og på et lavt niveau, som sandsynligvis bevares i en del år fremover. Smitteoverførsel til mennesker er derfor også mindre sandsynlig.

(L. Rønsholt, Statens Veterinære Institut for Virusforskning)

3. oktober 2001

Patienter med laboratoriepåvist klamydia og gonoré fordelt på køn og amt

1. og 2. kvartal 2001

Amt	Klamydia 1. kvartal				Gonoré 1. kvartal			
	2001			2000	2001			2000
	M	K	I alt		M	K	I alt	
Kbh. + Frb. Kom.	248	502	750	567	26	4	30	61
Københavns	80	229	309	330	3	3	6	14
Frederiksborg	44	153	197	173	4	-	4	9
Roskilde	24	89	113	112	2	1	3	5
Vestsjællands	58	148	206	176	1	-	1	1
Storstrøms	29	94	123	125	2	1	3	2
Bornholms	1	21	22	19	-	-	-	1
Fyns	103	233	336	316	5	2	7	2
Sønderjyllands	30	110	140	153	1	1	2	-
Ribe	44	105	149	132	-	-	-	-
Vejle	66	166	232	203	4	1	5	1
Ringkøbing	51	161	213 ⁾	190	2	-	2	1
Århus	99	381	481 ⁾	587	5	1	6	6
Viborg	25	95	120	130	1	1	2	2
Nordjyllands	132	301	433	377	3	-	3	3
Danmark	1034	2788	3824	3590	59	15	74	108

⁾ For nogle personer var kønnet ukendt.

Amt	Klamydia 2. kvartal				Gonoré 2. kvartal			
	2001			2000	2001			2000
	M	K	I alt		M	K	I alt	
Kbh. + Frb. Kom.	231	437	669 ⁾	636	30	4	34	50
Københavns	102	242	344	330	5	2	7	10
Frederiksborg	58	124	182	178	3	-	3	3
Roskilde	23	89	112	98	1	-	1	3
Vestsjællands	39	125	164	184	1	-	1	-
Storstrøms	29	95	124	134	1	-	1	2
Bornholms	2	10	12	19	-	-	-	-
Fyns	87	198	285	240	4	-	4	2
Sønderjyllands	45	123	168	133	2	-	2	-
Ribe	34	91	125	124	-	-	-	3
Vejle	47	139	186	204	-	2	2	1
Ringkøbing	54	115	169	173	-	-	-	1
Århus	92	301	395 ⁾	490	7	-	7	11
Viborg	31	59	90	102	-	-	-	-
Nordjyllands	93	215	308	363	3	1	4	-
Danmark	967	2363	3333	3408	57	9	66	86

⁾ For nogle personer var kønnet ukendt